

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

Instructional Leadership of Administrator and Teacher Skill in 21st Century in School
Under The Secondary Educational Service Area Office 8

ฐิตาพร ตันเจริญรัตน์

Titaporn Tancharernrat

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Faculty of Education, Silpakorn University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 2) ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 48 แห่ง รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนี้ การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การจัดให้มีสิ่งจูงใจแก่ครู การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การพัฒนาและสร้างมาตรฐานวิชาการ การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การคุ้มครองเวลาในการสอน และการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน

2. ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนี้ การบริหารห้องเรียน การพัฒนาวิชาชีพ ความร่วมมือ การคิดเชิงวิพากษ์ ทักษะทางเทคโนโลยี การทำให้บทเรียนมีความสอดคล้องกับชีวิตจริง และความเป็นสากล

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21

Abstract

The purposes of this research were to determine 1) instructional leadership of administrator under the Secondary Educational Service Area Office 8 2) teacher skill in 21st century in school and 3) the relationship between instructional leadership of administrator and teacher skill in 21st century in school. The sample were 48 schools under the Secondary Educational Service Area Office 8. There were 192 respondents. The research instrument was a questionnaire. The statistical analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient.

The research found that: 1) Instructional leadership of administrator under the Secondary Educational Service Area Office 8, as a whole were at a high level. were providing incentive for

learning, coordinating curriculum, promoting professional development, providing incentives for teacher, framing school goals, developing and enforcing academic standards, supervising and evaluation instruction, monitoring student progress, maintaining high visibility, protecting instructional time and communicating school goals.

2) teacher skill in 21st century in school, as a whole were at a high level. were classroom management, professional development, collaboration, critical thinking, technology, making content relevant and globalization.

3) The relationship between instructional leadership of administrator and teacher skill in 21st century in school was found at .01 level of statistical significance.

Keyword: Instructional Leadership, Teacher Skill in 21st Century

บทนำ

ทศวรรษที่ผ่านมา มีกระแสความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นใหม่ในสังคมอย่างรวดเร็ว เรียกว่า สังคมแห่งยุคโลกาภิวัตน์ ที่เป็นสังคมแห่งการแข่งขันหรือสังคมแห่งข้อมูลข่าวสารทางเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ศิลปะ วัฒนธรรม เทคโนโลยี การเมือง และการปกครองรวมทั้งด้านการศึกษา จากกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ยังส่งผลกระทบต่อหลายส่วน ทำให้เกิดความเจริญและความเสื่อม ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงคือมนุษย์ เพราะมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงสิ่งรอบตัว แต่ละประเทศต้องตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เพื่อช่วยพัฒนาประเทศ ดังนั้นการพัฒนาในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดมากขึ้นเป็นสภาพไร้พรมแดนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (2560 - 2564) นับเป็นจังหวะเวลาที่ท้าทายอย่างมากที่ประเทศไทยต้องปรับตัวขนานใหญ่ โดยจะต้องเร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมให้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกด้าน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยท่ามกลางการแข่งขันในโลกที่รุนแรงขึ้น

การเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็วในยุคศตวรรษที่ 21 (ช่วงปี ค.ศ. 2001- 2100) ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม ระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ด้วย ซึ่งการจัดการศึกษาในปัจจุบันและอนาคตยุคศตวรรษที่ 21 จะต้องเชื่อมโยงกับกระบวนการทางสังคม ระบบเศรษฐกิจที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และต้องสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง ระบบการศึกษาแบบเดิมที่เน้นความรู้ ทำให้ความรู้ไม่อาจพัฒนากับการปฏิบัติมีคุณภาพโดยรอบด้านได้ การจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้จึงต้องเปลี่ยนแปลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ คนที่มีความรู้และทักษะในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ เท่านั้นจึงจะประสบผลสำเร็จ ดังนั้น การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงยึดผลลัพธ์ (Outcomes) ทั้งในด้านของความรู้ในวิชาแกนและทักษะแห่งศตวรรษใหม่ ซึ่งมีคุณค่า มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อมนุษย์ ทั้งในวัยเรียน วัยทำงาน ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนรู้จักคิด เรียนรู้ ทำงาน แก้ปัญหา สื่อสาร และร่วมกันทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อชีวิตการรวมทักษะแห่งศตวรรษใหม่เข้ากับวิชาแกนช่วยเพิ่ม ความแข็งแกร่งให้กับการศึกษาอย่างแท้จริง

การทำงานของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นภารกิจหลักในการทำหน้าที่เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนองค์กรก้าวไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ในยุคปฏิรูปการศึกษาจึงจำเป็นต้องใช้ผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจึงจะสามารถนำพาโรงเรียนสู่ความสำเร็จตามภารกิจได้ และสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่กำลังจะเข้ามา

บทบาทสำคัญต่อองค์กรในปัจจุบัน จะเห็นได้จากแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) การเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมทุกช่วงวัย เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้คนไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงาน และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกอนาคต ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพดีที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพและการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ การพัฒนาประเทศชาติให้บรรลุเป้าหมายตามแนวทางดังกล่าวต้องเสริมสร้างและพัฒนาคนในประเทศชาติของเราให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ปัจจัยที่จะทำให้คนมีคุณภาพได้ก็คือการศึกษา และภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของการพัฒนาคุณภาพคนและโรงเรียนและสามารถช่วยแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษา คือการที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการอย่างชัดเจน มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ กระบวนการ และเทคนิค เพื่อสามารถนำพาให้การปฏิบัติงานวิชาการประสบความสำเร็จ และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองทักษะในศตวรรษที่ 21 มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะสามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งยังส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีคุณภาพตามมาตรฐาน ครูมีทักษะในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
2. เพื่อทราบทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยตัวแปรต้นที่ศึกษา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการตามแนวทฤษฎีของฮอลล์ลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy, 1985: 221-224) ส่วนตัวแปรตามที่จะศึกษา คือ ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ตามกรอบแนวคิดของซิมมอนส์ (Simmons, 2013), อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตน์, 2556: 31) ซึ่งสามารถแสดงกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (X_{tot})	ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 (Y_{tot})
1. การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (X_1) 2. การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน (X_2) 3. การนิเทศและประเมินผลด้านการสอน (X_3) 4. การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร (X_4) 5. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (X_5) 6. การคุมครองเวลาในการสอน (X_6) 7. การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด (X_7) 8. การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู (X_8) 9. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X_9) 10. การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ (X_{10}) 11. การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (X_{11})	1. การบริหารห้องเรียน (Y_1) 2. การทำให้บทเรียนมีความสอดคล้องกับชีวิตจริง (Y_2) 3. การคิดเชิงวิพากษ์ (Y_3) 4. ทักษะทางเทคโนโลยี (Y_4) 5. ความเป็นสากล (Y_5) 6. ความร่วมมือ (Y_6) 7. การพัฒนาวิชาชีพ (Y_7)

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ให้เป็นอย่างมีระบบและบรรลุจุดหมายของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดขั้นตอนดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย

ศึกษาสภาพปัญหา นิยาม ปัญหา ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา บทความ ทฤษฎี วารสาร เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง รายงานการวิจัย ข้อมูลสถิติต่าง ๆ รวมถึงรายงานของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเรียบเรียงโครงสร้างการวิจัย และเสนอขอความเห็นชอบต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอโครงสร้างการวิจัยต่อภาควิชา เพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติโครงสร้างวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

1) ผู้วิจัยศึกษาวรรณกรรม หลักการ แนวคิด และทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้าง และปรับปรุงเครื่องมือ โดยการขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ

2) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ความครอบคลุมของเนื้อหาของแบบสอบถาม แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยใช้เทคนิควิธีการวัดค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งช่วงค่าคะแนนความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.60 - 1.00 แล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 แห่ง โรงเรียนละ 4 ฉบับ รวม 32 ฉบับ

4) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) เท่ากับ 0.986

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

เป็นขั้นตอนการจัดทำรายงานการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ จัดพิมพ์วิทยานิพนธ์และส่ง

รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติขบวนการศึกษาตามหลักสูตร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไป มีลักษณะตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21

ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ตรวจสอบความเรียบร้อยและนำมาวิเคราะห์ข้อมูล และการใช้สถิติตามแนวทาง ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การคำนวณค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยนำค่ามัชฌิมเลขคณิตที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสต์ (Best)

3. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient: r_{xy})

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวม

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (X_1)	4.18	0.46	มาก
2.	การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน (X_2)	4.08	0.45	มาก
3.	การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน (X_3)	4.16	0.42	มาก
4.	การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร (X_4)	4.22	0.43	มาก
5.	การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (X_5)	4.13	0.49	มาก
6.	การคุมครองเวลาในการสอน (X_6)	4.10	0.47	มาก
7.	การเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด (X_7)	4.11	0.53	มาก
8.	การจัดให้มีสิ่งจูงใจกับครู (X_8)	4.18	0.46	มาก
9.	การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X_9)	4.21	0.42	มาก
10.	การพัฒนาและสร้างมาตรฐานวิชาการ (X_{10})	4.17	0.41	มาก
11.	การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (X_{11})	4.35	0.47	มาก
รวม (X_{tot})		4.17	0.43	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวม (X_{tot}) อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งมีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ระหว่าง 4.08 – 4.35 โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การจัดให้มีสิ่งจูงใจกับครู การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การพัฒนาและสร้างมาตรฐานวิชาการ การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การคุมครองเวลาในการสอน และการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.41 – 0.53 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

2. ผลการวิเคราะห์ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวม

ข้อ	ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	การบริหารห้องเรียน (Y_1)	4.35	0.39	มาก
2	การทำให้บทเรียนมีความสอดคล้องกับชีวิตจริง (Y_2)	4.17	0.34	มาก
3	การคิดเชิงวิพากษ์ (Y_3)	4.25	0.36	มาก
4	ทักษะทางเทคโนโลยี (Y_4)	4.22	0.36	มาก
5	ความเป็นสากล (Y_5)	4.15	0.42	มาก
6	ความร่วมมือ (Y_6)	4.32	0.40	มาก
7	การพัฒนาวิชาชีพ (Y_7)	4.32	0.39	มาก
รวม (Y_{tot})		4.26	0.35	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวม (Y_{tot}) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งมีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ระหว่าง 4.15 – 4.35 โดยเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การบริหารห้องเรียน การพัฒนาวิชาชีพ ความร่วมมือ การคิดเชิงวิพากษ์ ทักษะทางเทคโนโลยี การทำให้บทเรียนมีความสอดคล้องกับชีวิตจริง และความเป็นสากล ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่าอยู่ระหว่าง 0.34 – 0.42 มีการกระจายข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

ทักษะของครู ในศตวรรษที่ 21	การบริหารห้องเรียน (Y_1)	การทำใบทหรณ์มี ความสอดคล้องกับชีวิต จริง (Y_2)	การคิดเชิงวิพากษ์ (Y_3)	ทักษะทางเทคโนโลยี (Y_4)	ความเป็นสากล (Y_5)	ความร่วมมือ (Y_6)	การพัฒนาวิชาชีพ (Y_7)	รวม (Y_{tot})
การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (X_1)	.692**	.601**	.612**	.610**	.643**	.681**	.713**	.705**
การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน (X_2)	.645**	.627**	.666**	.613**	.696**	.630**	.704**	.710**
การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน (X_3)	.680**	.638**	.653**	.600**	.691**	.655**	.705**	.716**
การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร (X_4)	.715**	.619**	.681**	.652**	.703**	.683**	.719**	.739**
การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (X_5)	.589**	.571**	.559**	.532**	.630**	.501**	.580**	.613**
การคุมครองเวลาในการสอน (X_6)	.716**	.634**	.599**	.620**	.673**	.631**	.689**	.707**
การเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด (X_7)	.628**	.653**	.617**	.578**	.712**	.613**	.684**	.695**
การจัดให้มีสิ่งจูงใจกับครู (X_8)	.604**	.522**	.535**	.498**	.693**	.578**	.626**	.622**
การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (X_9)	.728**	.691**	.727**	.701**	.790**	.759**	.817**	.808**
การพัฒนาและสร้างมาตรฐานวิชาการ (X_{10})	.655**	.660**	.565**	.603**	.697**	.577**	.664**	.685**
การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (X_{11})	.701**	.597**	.628**	.622**	.732**	.719**	.749**	.738**
รวม (X_{tot})	.712**	.660**	.663**	.642**	.737**	.680**	.741**	.750**

** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร (X_{tot}) กับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 (Y_{tot}) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในระดับมาก ($r_{xy} = .750^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายตามกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยข้างต้น สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้

เนื่องจากกระบวนการคัดเลือกและสรรหาบุคลากรเข้ามาดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปในทางที่ดี มีคุณภาพ และเหมาะสมมากขึ้น จึงทำให้สถานศึกษาได้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพในการบริหารงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา มีประสบการณ์การทำงานที่หลากหลาย จึงสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ กลยุทธ์ และเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านต่าง ๆ รวมทั้งการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ทางสถานศึกษาได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเริ่มจากการกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน เพื่อกำหนดขอบเขตหรือกรอบของงานที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจในงานและเป้าหมายโดยการประชุมชี้แจง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงงานด้านวิชาการให้มีคุณภาพมากขึ้น และมีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายในรูปแบบต่าง ๆ จัดให้มีการนิเทศและติดตามด้านการสอน เพื่อให้ครูทราบจุดบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาตนเองด้านการสอน มีการประสานงานด้านหลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร มีการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร มีการคุ้มครองเวลาในการสอนและเยี่ยมเยียนชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้คำปรึกษาแก่ครู ดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความรู้และความสามารถของครูและนักเรียน มีการสร้างแรงจูงใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วยวิธีการต่าง ๆ สนับสนุนให้ครูพัฒนาวิชาชีพของตนเองด้วยการเข้ารับการอบรม และส่งเสริมการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครู ซึ่งจะทำให้ครูมีความสุขในการทำงาน ส่งผลให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุขฤทัย จันทรทรงกรด (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Cavazos (1999) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียน Hispanic Majority High School พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ คือ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำที่เข้มแข็งในการสนับสนุนการพัฒนาเป้าหมาย การปฏิบัติงานทางวิชาการของนักวิชาการ การกำหนดวัฒนธรรมของโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพกับผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งการมอบอำนาจให้ครูร่วมกันเป็นผู้นำของโรงเรียน

เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่ามัธยฐานลดจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การจัดให้มีสิ่งจูงใจกับครู การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การพัฒนาและสร้างมาตรฐานวิชาการ การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน การตรวจสอบความก้าวหน้าของโรงเรียน การเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การคุ้มครองเวลาในการสอน และการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ มีค่ามัธยฐานลดมากที่สุด และอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารในยุคปัจจุบันเห็นความสำคัญของการส่งเสริมการสร้างบรรยากาศด้านการเรียนรู้ของนักเรียน รวมทั้งการเสริมแรงเพื่อส่งเสริมบรรยากาศด้านการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเสริมแรงเป็นรางวัลอย่างเด่นชัดและเป็นทางการแก่นักเรียนที่ประสบความสำเร็จ เป็นคนดี และนำชื่อเสียงมาสู่สถานศึกษา เช่น การประกาศยกย่องในที่ประชุม การประกาศชมเชยผลการเรียนหรือผลการศึกษาต่อให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน หรือบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้รับทราบ มีการจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์ผ่าน

เว็บไซต์ของโรงเรียน และวารสารของโรงเรียนเพื่อยกย่อง ชื่นชมนักเรียนที่มีความประพฤติดีหรือมีผลงานดีเด่น ในทางวิชาการเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ๆ และเกิดแรงจูงใจที่อยากจะประสบความสำเร็จ รวมทั้งให้แง่คิดต่าง ๆ สำหรับนักเรียนที่ต้องปรับปรุงผลการเรียน เพื่อให้เกิดกำลังใจที่จะพัฒนาตนเองต่อไป ผู้บริหารให้การสนับสนุนนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันกิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Barth (1990) ที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ที่ดี จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลัก 6 ปัจจัย ได้แก่ ชุมชนของผู้รักการเรียนรู้ โดยมาผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในโรงเรียน ซึ่งเป็นชุมชนที่พึ่งพาอาศัยกัน เป็นชุมชนที่ยอมรับว่า ความรู้คือ อำนาจ (Knowledge is power) เป็นชุมชนที่รักการเรียนรู้ ถือว่าการเรียน คือ ชีวิต เป็นสังคมที่ไม่เรียนรู้ตลอดเวลา สภาพกัลยาณมิตรร่วมวิชาชีพ เป็นความสัมพันธ์อันดีเยี่ยมของครู และผู้บริหาร ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างความสำเร็จและคุณภาพในตัวผู้เรียน การกล้าเสี่ยงที่จะทำในสิ่งใหม่ การเคารพในความแตกต่างของผู้อื่น โรงเรียนเป็นสถานที่แห่งความสุข และการมีความกังวลเล็กน้อยแต่มาตรฐานสูง นั่นคือ โรงเรียนที่ดีควรมีความคาดหวังในตัวนักเรียนสูง ต้องการให้นักเรียนทุกคนทำได้ดีที่สุด เพื่อความเป็นเลิศในเชิงวิชาการ แต่ในขณะเดียวกัน บรรยากาศของการเรียนควรผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียดมากเกินไป เพราะสภาพความเครียด อาจส่งผลต่อสภาพจิตใจและอารมณ์ของนักเรียน ส่วนการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ถึงแม้ว่าจะมีคำขวัญหรือคติสั้น ๆ แต่ก็อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะการสื่อสารในปัจจุบันมีช่องทางที่หลากหลาย ผู้บริหารสามารถเลือกรูปแบบการสื่อสารได้หลากหลาย ทั้งนี้ในข้อดีของความหลากหลายทางการสื่อสารในปัจจุบัน อาจทำให้การสื่อสารเกิดข้อผิดพลาด หรือความเข้าใจไม่ตรงกันของเนื้อหาที่ต้องการส่งสารไปยังผู้รับสาร และด้วยความแตกต่างของวัยอาจทำให้ประสิทธิภาพในการรับสารในรูปแบบใหม่ ๆ ลดลงอีกด้วย

2. จากผลการวิจัยพบว่า ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 เห็นความสำคัญของระบบการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีการปฏิรูปการศึกษาและเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในรูปแบบที่หลากหลาย ครูถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีทักษะและความสามารถอย่างเหมาะสมตามศักยภาพ ดังนั้น ครูจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะและความสามารถของตนเองอยู่เสมอ มีการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของตนเองให้สามารถถ่ายทอดความรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีความทันสมัย และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะและกระบวนการคิดใหม่ ๆ มีการสร้างบทเรียนโดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ รวมทั้งคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พร้อมทั้งมีการเผยแพร่นวัตกรรมให้เป็นที่ยอมรับ การพัฒนาผู้เรียน ครูไม่สามารถกระทำได้เพียงผู้เดียว จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานหรือบุคคลต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายใน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผู้บริหารเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านต่าง ๆ การให้คำปรึกษา การเสริมแรงจูงใจ และเป็นแรงผลักดันในการปฏิบัติงานสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา การพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ เป็นต้น นอกจากนี้บรรยากาศในห้องเรียนยังส่งผลต่อพัฒนาการการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้เรียน ดังนั้นการบริหารห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ยังเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่พึงได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความเหมาะสม ทันสมัย และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ จึงทำให้ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร บัวกล้าธนกิจ (2562) ได้ศึกษาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอนในโรงเรียนที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สังกัดสำนักบริหารการศึกษาศึกษาพิเศษ พบว่า ทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ของครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การบริหารห้องเรียน การพัฒนาวิชาชีพ ความร่วมมือ การคิดเชิงวิพากษ์ ทักษะทางเทคโนโลยี การทำให้บทเรียนมีความสอดคล้องกับชีวิตจริง และความเป็นสากล ตามลำดับ ทั้งนี้ การบริหารห้องเรียน มีค่ามัธยเลขคณิตมากที่สุด อาจเป็นเพราะครูมีทักษะการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ดีและเหมาะสมกับวัย จึงทำให้ผลการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพตามศักยภาพส่วนบุคคลของผู้เรียน เช่น การจัดสภาพห้องเรียนให้เป็นห้องเรียนที่มีความรู้สึกปลอดภัย สุขสงบ แต่ในทางกลับกันก็นำค้นหา และนำตื่นเต้น มีกฎระเบียบ เงื่อนไขที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน เป็นต้น การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ การได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในเรื่องงบประมาณสำหรับการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อต่าง ๆ ที่หลากหลาย ทันสมัย และเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน รวมทั้งการได้รับคำปรึกษา แนะนำ ให้ความรู้และแนวคิดจากผู้บริหารที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์ลิขิต เพชรผล (2559) ได้ศึกษา การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารห้องเรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของความเป็นพลเมือง พบว่า 1) จุดแข็งของการบริหารห้องเรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของความเป็นพลเมืองคือ บรรยากาศของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ จุดอ่อนคือ การวัดและประเมินผลการศึกษา ส่วนโอกาสคือ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และภาวะคุกคาม ได้แก่ นโยบายของรัฐบาล สภาพเศรษฐกิจ และสภาพสังคม และ 2) กลยุทธ์การบริหารห้องเรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของความเป็นพลเมืองมี 3 กลยุทธ์ ประกอบด้วย (1) กลยุทธ์การปฏิรูปการวัดและประเมินผลการศึกษาให้ห้องเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณภาพของความเป็นพลเมือง (2) กลยุทธ์การยกระดับประสิทธิภาพของหลักสูตร และวิธีจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองเพื่อเสริมสร้างคุณภาพของความเป็นพลเมือง และ (3) กลยุทธ์การพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการคุณภาพของความเป็นพลเมือง

ส่วนความเป็นสากล เป็นข้อที่มีค่ามัธยเลขคณิตอยู่ในอันดับสุดท้าย แต่ก็อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาในปัจจุบันยุคศตวรรษที่ 21 ถือได้ว่าเป็นเรื่องใหม่ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้าน โดยเฉพาะเทคโนโลยี การสื่อสาร ความรู้ ความคิดที่เผยแพร่ไปอย่างรวดเร็วผ่านเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ซึ่งเป็นไปในทิศทางของความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ครูมีการสร้างและพัฒนาบทเรียนโดยนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้ รวมถึงคิดค้นและสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ ๆ โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีการเผยแพร่ให้เป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแนวคิดของอ่องจิต เมธยะประภาส (2562) ที่กล่าวว่า ครูในศตวรรษที่ 21 ต้องมีลักษณะ E – Teacher 9 ประการ ดังนี้ Experience มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ Extended มีทักษะการแสวงหาความรู้ Expanded มีความสามารถในการถ่ายทอดหรือขยายความรู้ของตนสู่ผู้เรียนผ่านสื่อเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ Exploration มีความสามารถในการเสาะหาและคัดเลือกเนื้อหาความรู้หรือเนื้อหาที่ทันสมัย เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนผ่านทางสื่อเทคโนโลยี Evaluation เป็นนักประเมินที่ดี มีความบริสุทธิ์และยุติธรรม และสามารถใช้อุปกรณ์ในการประเมินผล End - User เป็นผู้ใช้เทคโนโลยี (User) อย่างคุ้มค่า และใช้อย่างหลากหลาย Enabler สามารถใช้เทคโนโลยีสร้างบทเรียน Engagement ต้องร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันผ่านสื่อเทคโนโลยีจนพัฒนาเป็นเครือข่ายความร่วมมือ Efficient and Effective สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งในฐานะที่เป็นผู้ผลิตความรู้ ผู้กระจายความรู้ และผู้ใช้ความรู้

3. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่กำหนดไว้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เนื่องจากภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นภาวะที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาโรงเรียนทางด้านวิชาการตามเป้าหมายที่ทางสถานศึกษาได้กำหนดไว้ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ มีวิสัยทัศน์ มีประสบการณ์ มีความรอบรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษา และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา เพื่อชี้แนะ โน้มน้าว และส่งเสริมครูให้มุ่งหาความรู้ด้านวิชาการ ส่งเสริมให้ครูดึงความสามารถและศักยภาพของตนออกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาสถานศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีทักษะที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้ครูมีการผลิตสื่อ นวัตกรรม และสร้างบทเรียนโดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน สร้างแรงจูงใจให้กับครู เพื่อสร้างความสุขในการทำงาน และผลักดันให้ครูสามารถพัฒนาตนเองในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งสามารถส่งเสริมและพัฒนารายงานของนักเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของสถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาว่า เป็นพฤติกรรมกระทำหน้าที่ตามบทบาทของผู้บริหารอย่างสร้างสรรค์ในการชี้แนะหรือโน้มน้าวจูงใจข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เข้าใจและเกิดความตระหนักในการรวมพลัง และประสานสัมพันธ์เพื่อพัฒนางานวิชาการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมและพัฒนารายงานการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ

เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารรายด้านกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์กัน โดยเฉพาะการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาโดยภาพรวมสูงที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุน และเพิ่มพูนความถนัด ทักษะ และความสามารถที่ครูพึงมีในศตวรรษที่ 21 ให้ครูสามารถปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น โดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและเปิดโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพ ส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้เกี่ยวกับการผสมผสานทักษะต่าง ๆ ตามความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ และประสบการณ์ของบุคลากรให้ดีและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ห้องเรียนได้ สนับสนุนการเข้ารับการอบรมตามความถนัดและความสนใจ จัดอบรม สัมมนา โดยเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ ผู้บริหารมีการประชาสัมพันธ์ให้ครูทราบเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพในด้านต่าง ๆ รวมทั้งมีการติดตามผลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อนำมาทบทวน ปรับปรุง หรือเลือกวิธีการใหม่ ๆ ที่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ Dessler (1982) ที่กล่าวว่า ทุกหน่วยงานจะมีการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ ซึ่งมักเรียกกันว่าเป็นการพัฒนาบุคลากรเพื่อความก้าวหน้า ความรับผิดชอบ ความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะ มีบทบาทหรือตำแหน่งใดก็ตาม

เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์กัน โดยเฉพาะภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาวิชาชีพสูงที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุน และเพิ่มพูนความถนัด ทักษะ และความสามารถที่ครูพึงมีในศตวรรษที่ 21 ให้ครูสามารถปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น โดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและเปิดโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพ ส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้เกี่ยวกับการผสมผสานทักษะต่าง ๆ ตามความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ และประสบการณ์ของบุคลากรให้ดีและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ห้องเรียนได้ สนับสนุนการเข้ารับการอบรมตามความถนัดและความสนใจ จัดอบรม สัมมนา โดยเชิญวิทยากรจาก

ภายนอกมาให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ และสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารมีการประชาสัมพันธ์เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งมีการติดตามผลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อนำมาทบทวน ปรับปรุง หรือเลือกวิธีการใหม่ ๆ ทำให้ครูมีความกระตือรือร้นขวนขวายแสวงหาความรู้ในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ปรับปรุงกลยุทธ์และนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เข้าถึงข้อมูลล่าสุดเกี่ยวกับนวัตกรรม การวิจัยใหม่ ๆ และเข้าร่วมการสัมมนา การฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาวิชาชีพใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความก้าวหน้าในด้านวิชาชีพของตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1. ผู้บริหารจึงควรพัฒนารูปแบบการสื่อสารด้านวิชาการให้หลากหลาย สามารถเข้าถึงได้ง่าย และเหมาะสมกับทุกช่วงวัย เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนได้ทราบและเกิดความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน

2. ผู้บริหารควรส่งเสริมสร้างและพัฒนาบทเรียนโดยนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้ รวมถึงคิดค้นและสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ ๆ โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งมีการเผยแพร่ให้เป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

3. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเอง โดยการสนับสนุนให้เข้ารับการอบรม หรือจัดการอบรม เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ความรู้ และความสามารถของครู มีการแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ให้ครูทราบเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพในด้านต่าง ๆ รวมทั้งมีการติดตามผลจากการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อนำมาทบทวน ปรับปรุง หรือเลือกวิธีการใหม่ ๆ ที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดอื่น ๆ

2. ควรศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน หรือผู้บริหารเพศชายและเพศหญิง เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ให้มีประสิทธิภาพ

3. ควรศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา โดยใช้ทฤษฎีอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. 2560 - 2564)**.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564**.

พงษ์ลิขิต เพชรผล. (2559). **การนำเสนอกยุทธ์การบริหารห้องเรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของความเป็นพลเมือง**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). **กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีที่สนับต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: หจก. ทิพย์วิสุทธิ์.

- สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า. (2553). ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ใหม่. กรุงเทพฯ: เอส.พี.เอ็น. การพิมพ์.
- สมพร บัวกล้าธนกิจ. (2562). **ทักษะครูในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอนในโรงเรียนที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน** สังกัดสำนักบริหารการศึกษ พิเศษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- อ่องจิต เมธยะประภาส. (2562). **คุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2562. จาก <https://www.gotoknow.org/posts/589309>.
- Barth, Roland S. (1990). *Improving School from Within*. San Francisco CA: Jossey-Bass.
- Cavazos, J. M. (1999). *The instructional leadership if high school principals in successful Hispanic majority high schools*. Doctoral Dissertation, Faculty of Graduate School, The University of Texas at Austin.
- Dessler, Gray. (1982). *Management Fundamentals: Modern Principle and Practice*. Virginia: Hall Company.
- Hallinger, Phillip and Murphy, Joseph. (1985). Assessing the Instructional Management Behavior of Principals. *The elementary school journal*. 86, 2 : 221-224.